

SYLLABUS (II ciklus studija)

Odsjek	Anglistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Iskustvo drugog u američkoj književnosti i kulturi				
Šifra/kod	FIL ANG 553	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	6
Ciklus studija	II.	Semestar	4.	NPP 2025/2026.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Za studente anglistike nema; za ostale studente odgovarajuće jezičke kompetencije				
Jezik izvođenja nastave	Engleski				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	doc. dr. Srebrenka Mačković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 E-mail: srebrenka.mackovic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime	n/a			
	Kontakt podaci	Kabinet: n/a E-mail: n/a Telefon: n/a	Termin konsultacija	n/a	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 sata Seminar 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij u uvodnom dijelu razmatra osnovne teorijske postavke, definicije i pitanja vezana za problematiku Drugog s kraćim osvrtom na teoretske postavke Jacques Lacana, Simone de Beauvoir, Edwarda Saïda, Lawrence Hoguea, Homi Bhabhe, Michel de Certeaua i sl. Glavni dio kolegija podrazumijeva upoznavanje sa odabranim književnim i/ili neknjiževnim djelima iz američke književnosti/historije 20. stoljeća koja problematiziraju položaj Drugoga u američkom društvu uz odgovarajuću sekundarnu literaturu. Pristup kolegija je interdisciplinaran, što znači da se čitanje relevantnih književnih tekstova može kombinirati sa filmskim projekcijama i/ili sa razmatranjem teoretskih/historijskih tekstova vezanih za datu tematiku.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj kolegija jeste približiti i predstaviti iskustvo drugog tj. marginaliziranih ili diskriminiranih skupina u SAD kroz prikaze književne, književno-kritičke, esejističke i/ili filmske transpozicije tog iskustva, poglavito od sredine 20. stoljeća do danas. To podrazumijeva pregled mogućih tema: historijsko-kulturološki kontekst, načini i efekti odruženja (otherization) i diskriminacije određene skupine, internalizacija diskriminatornih stereotipa nametnutih od strane dominantne kulture, iskustvo drugog kao izvor traume, uloga sjećanja, društveni i umjetnički aktivizam, kooptacija, višestruka opresija, interseksionalnost, ovisno od datih autorica/autora i tekstova.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje; SDG 5 – Rodna jednakost				

Ishodi učenja	<p>Nakon završenog kolegija studenti će:</p> <p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poznavati i prepoznavati karakteristična formalne, stilske i tematske osobenosti datih književnih, teorijskih i umjetničkih tekstova; 2. Steći uvid u strategije i pristupe predstavljanja iskustva drugog poput ugrađivanja i rehabilitiranja usmene tradicije, afirmiranja izvorne kulture i svjetonazora, korištenja konvencija magičnog realizma, postmoderne revizije tradicionalnih žanrova, plagijarizma ili intertekstualnosti, propitivanja i podrivanja rasnih, rodnih, klasnih, etničkih, vjerskih i inih stereotipa, problematiziranja stereotipa i diskriminatornih praksi dominantne kulture u okviru različitih estetskih i teorijskih okvira i pristupa; 3. steći bolje razumijevanje kulturološkog i historijskog konteksta. <p>Vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kritički promišljati, analizirati i artikulirati pitanja, dileme, poteškoće i pristupe vezane za predstavljanje iskustva drugog i odnos spram dominantne kulture; 2. Analizirati i tumačiti formalne, stilske i tematske osobenosti datih djela i autorica/autora; 3. Tumačiti i kritički artikulirati sudnos teksta i kulturološkog i historijskog konteksta; 4. Uočavati i artikulirati sličnosti i/ili razlike u formalnim pristupima, tematskom fokusu, ideološkim postavkama u datim tekstovima; 5. Artikulirati i kritički promišljati općenita kulturološka i umjetnička kretanja ili trendove unutar američke književnosti i kulture kasnog 20. i ranog 21. stoljeća po pitanju predstavljanja i promišljanja drugosti; 6. Povezati stečene uvide o ovoj oblasti sa širim izvanameričkim kontekstom; 7. Artikulirati i primijeniti stečene uvide na promišljanje iskustva drugosti u vlastitoj kulturi i tradiciji. <p>Kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Smisleno upotrebljavati relevantnu kritičko-analitičku terminologiju u usmenoj i pismenoj formi; 2. Samostalno ili uz vođenje, usmeno i/ili pismeno, analizirati, diskutirati, prezentirati na temu datih autorica/autora, djela, opusa, kulturoloških referenci i konteksta, karakterističnih strategija i tehnika, te problematiziranja iskustva drugog u datom kontekstu; 3. Argumentirano analizirati, opisivati i upoređivati kompleksnije književno-kritičke i kulturološke teme i fenomene, i povezivati sa znanjem i vještinama stečenim na prethodnoj razini studija; 4. Poboljšati metode pisanja naučnog rada i samostalnog korištenja literature u pripremi eseja i prezentacija.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica - SEMINARI
Datum	
1.	Uvod u kolegij
2. - 3.	Kritičko-teorijski okvir

4. - 15.	<p>Razgovor o odabranim proznim djelima u dogovoru sa studentima koji budu pohađali ovaj predmet.</p> <p>Tematske jedinice mogu uključivati:</p> <p>A. Iskustvo američkih Indijanaca, npr. Louise Erdrich, <i>Gardens in the Dunes; Tracks</i> Sherman Alexie, <i>The Absolutely True Diary of a Part-Time Indian</i> Gerald Vizenor, <i>The Heirs of Columbus; Manifest Manners: Postindian Warriors of Survivance</i></p> <p>B. Afroameričko iskustvo, npr. Richard Wright, <i>Native Son</i> James Baldwin, <i>Go Tell It on the Mountain;</i> Ernest J. Gaines, <i>A Lesson Before Dying</i> Paul Beatty, <i>The Sellout</i> Colson Whitehead, <i>The Underground Railroad; The Nickel Boys</i> Ishmael Reed, <i>Mumbo Jumbo; Yellow-Back Radio Broke Down; Flight to Canada</i> Ta-Nehisi Coates, <i>The Water Dancer</i> Toni Morrison, <i>The Bluest Eye; Beloved; Playing in the Dark: Whiteness and the Literary Imagination; Sula</i> Alice Walker, <i>The Color Purple</i></p> <p>C. Žensko iskustvo, npr. Kathy Acker, <i>Don Quixote: which was a dream; Blood and Guts in Highschool</i></p> <p>D. LGBTQ+ iskustvo, npr. Alison Bechdel, <i>Fun Home: A Family Tragicomic</i></p> <p>E. Etničko-vjersko iskustvo</p> <p>F. Klasno iskustvo</p> <p>G. Presjecište iskustava</p> <p>Težište ovog kolegija varira na taj način da se u datom semestru obrađuje specifično iskustvo npr. američkih Indijanaca, Afroamerikanaca, iskustvo određene etničke ili vjerske zajednice, LGBTQ+ populacije, žena, niže klase, imigranata, ili iskustvo na presjecištu ovih kategorija.</p>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Izravni i interaktivni rad, individualni rad			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
(struktura)	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)

izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	1.	Aktivno učešće u diskusijama na časovima seminara	50	50%
	2.	Prezentacija	20	20%
	3.	Esej-seminarski rad	30	30%
	Ukupno: 100 bodova			100%
	<p>1.) podrazumijeva temeljito poznavanje predviđenog teksta, te aktivno učešće u diskusiji i/ili priprema izlaganja integriranog u diskusiju;</p> <p>2.) prezentacija u trajanju od 35- 45 minuta na određenu temu i po utvrđenom rasporedu koji se utvrđuju na početku;</p> <p>3.) esej (do 10 stranica teksta u A4 formatu, Times Roman, pt 12, prored 1.5), tema eseja se određuje u prve dvije sedmice nastave, a eseji se predaju najkasnije u posljednjoj sedmici nastave.</p> <p>Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na opisani način, upućuje se na polaganje pismenog i/ili usmenog ispita, po procjeni nastavnika.</p>			
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>			
Literatura	Obavezna: Svi tekstovi i materijali predviđeni silabusom			
	<p>Dopunska (ovisno o fokusu kolegija može uključivati):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Simon de Beauvoir, <i>The Second Sex</i>, Vintage Books, 2010. 2. Angela Davis, <i>Women, Race & Class</i>, Random House, 1981. 3. Henry Louis Gates Jr., <i>The Signifying Monkey: A Theory of African-American Literary Criticism</i>, Oxford University Press, 1988. 4. Scott Herring (ed.), <i>The Cambridge Companion to American Gay and Lesbian Literature</i>, Cambridge University Press, 2015. 5. Maryemma Graham (ed.), <i>The Cambridge Companion to the African American Novel</i>, Cambridge University Press, 2004. 6. Lawrence Hogue, <i>Postmodern American Literature and Its Other</i>, University of Illinois Press, 2009. 7. bell hooks, <i>Ain't I a Woman: Black Women and Feminism</i>, South End Press, 1981; <i>Writing Beyond Race: Living Theory and Practice</i>, Routledge, 2012. 8. Deborah L. Madsen, <i>The Routledge Companion to Native American Literature</i>, Routledge, 2015. 9. Nicola Pitchford, <i>Tactical Readings: Feminist Postmodernism in the Novels of Kathy Acker and Angela Carter</i>, Bucknell University Press, 2002. 10. Ellen Rooney (ed.), <i>The Cambridge Companion to Feminist Literary Theory</i>, Cambridge University Press, 2006. 11. Rebecca Tillett, <i>Contemporary Native American Literature</i>, Edinburgh University Press, 2007. 			

	12. Toni Morrison, What Moves at the Margin: Selected Nonfiction, University of Mississippi Press, Jackson, 200
Napomene	Posljednja promjena: septembar 2026.